

Odla din hatt

Välkommen till projektet Odla din hatt och svedjerågens förtrollade värld. Nu är det äntligen dags. På ca 350 platser runtomkring i främst Sverige kommer vi tillsammans att odla svedjeråg. Det kommer odlas även i Norge, Tyskland och Japan. Vi sår under sensommar/höst 2021 för att kunna skörda i början av sommaren 2022.

Svedjeråg, odlingsinstruktioner

Särskilt lämplig för flätning; lång, glansig och spänstig.

Förberedelse: När du fått din svedjeråg; luckra upp jorden och låt den vara ogräsfri fram till sådd. Råg tycker om väl-dränerad jord. Det går att tillsätta lite ko- och hästgödsel innan sådd, främst om jorden är väldigt mager. Råg som odlas för slöjd behöver oftast inte extra näring i form av gödsel.

Avlägsna gärna en remsa gräs/ogräs runt såplatsen så att ogräset inte tar sig in i odlingen. Tänk på att svedjeråg har djupgående rötter, en kan säga att rågen växer lika mycket under mark som den gör över mark. Rågen kan växa till strax över två meter hög vid gynnsamma förhållanden och växer gärna på solig plats. Rågen kommer sköras vid olika tidpunkter beroende på var i Sverige du bor. I Västra Götaland är midsommarhelgen ett bra riktmärke. Lite senare om du bor längre norrut, lite tidigare om du bor söderut. Mer information kommer komma löpande under året.

Såtid: Omkring 15/8-20/9 - Sådden sker vid olika datum beroende på var i landet en bor. Lämpligt datum att börja odla i Västra Götaland är omkring den 1/9. Ett tips är att så när det är hyfsat torrt och nederbörd väntas under kommande dagar. Kärnorna måste hinna gro innan frosten kommer, så är det en mild höst går det att så ända fram till slutet av oktober.

Utsädesmängd: I paketet ligger ca 200g utsäde vilket räcker till en yta på minst 4 kvadratmeter. Du kan så glesare på större yta eller odla på mindre yta och ge lite utsäde till en vän.

Myllningsdjup; ca 3-4 cm. Rågen skall sås glest i uppluckrad jord.

Rågen kan harvas ner men då får en räkna med att en del kärnor blir liggande på ytan. Enligt gammal utsago skulle råg ej sås efter potatis då rågen i så fall skulle bli spröd.

Odla din hatt, brev 1

TIPS! Det går också att så råg med såkäpp. Lägg ut kärnorna med ett mellanrum på ca 10 cm och ett radavstånd på 10 cm. Tryck därefter ner kärnan i jorden med en såkäpp, exempelvis ett kvastskäft. Kärnan skall då hamna på ca 4 cm djup. Vid sådd med hjälp av såkäpp kommer utsädet räcka till en större yta än 4 kvm.

Följ länken nedan för att lyssna på Anders Lunneryd från Lundens Gård berätta om varför svedjeråg är så smart i ekologisk odling. Han ger även ett tips på en förhistorisk och sparsam metod för sådd! Medverkar i filmen gör även Kerstin Axell, halmslöjdare, som berättar om rågens glans och användbarhet inom hattmakeri. Även något om den dalsländska hattslöjdens historia.

<https://www.youtube.com/watch?v=7-ISHBncTO>

Så gå ut och gör i ordning marken där du ska odla, snart ska vi så!

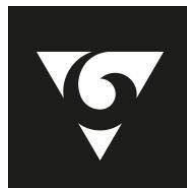
Lycka till med sådden! I Facebook-gruppen *Odla din hatt* och på #odladinhatt följs vi åt bland svedjeråg och halmflätor. Inom kort samlas även information och filmer på halmenshus.com/odla-din-hatt.

Under projektets gång kommer mer information kring träffar, halmkunskap, skörd, hattflätning och annat roligt.

Halmiga hälsningar från oss /

Föreningen Halmens hus

Hemslöjdskonsulenterna VGR

Hemslöjdskonsulenterna VGR